

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1880.

Andra Kammaren.

N:o 8.

Lördagen den 14 Februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 7 i denna månad.

§ 2.

Upplästes ett så lydande sjukbetyg:

Att riksdagsmannen herr Per Gustaf Näslund sedan den 7 denna månad vårdas å Serafimerlasarettets medicinska afdelning för tyfoid-feber, intygas. Serafimerlasarettet den 13 Februari 1880.

Anton Nettelblad.

Underläkare.

§ 3.

Anställdes, enligt derom förut fattadt beslut, val af 24 valmän för att utse Riksdagens Justitie-ombudsman och hans efterträdare, afvensom af sex suppleanter för dessa valmän; och befunnos, efter valför-rättningarnes slut, hafva blifvit utsedde till

Valmän:

Herr <i>C. G. Björn</i>	med 153 röster
» <i>Th. Flensburg</i>	» 153 »
» <i>O. G. Nordenskjöld</i>	» 153 »
» <i>C. Andersson i Wallby</i>	» 101 »
» <i>Folke Andersson</i>	» 101 »
» <i>Jan Andersson i Jönvik</i>	» 101 »
» <i>Chr. Aspelin</i>	» 101 »
» <i>H. F. Bergström</i>	» 101 »
» <i>C. A. Bokström</i>	» 101 »
» <i>Friherre A. Cederström</i>	» 101 »
» <i>O. Ekman</i>	» 101 »
» <i>N. Fosser</i>	» 101 »
» <i>J. E. Jansson</i>	» 101 »

Herr	<i>J. Johansson</i> i Bergsäng.....	med 101	röster	
»	<i>J. Jonasson</i> i Rasslebygd	» 101	»	
»	<i>Magnus Jonsson</i>	» 101	»	
»	<i>E. A. Lundblad</i>	» 101	»	
»	<i>I. Lyttkens</i>	» 101	»	
»	<i>Nils Nilsson</i> i Espinge	» 101	»	
»	<i>O. Perman</i>	» 101	»	
»	<i>P. G. Sandberg</i>	» 101	»	
»	<i>J. A. Sjö</i>	» 101	»	
»	<i>J. Smedberg</i>	» 101	»	och
»	<i>C. F. Toll</i>	» 101	»	

samt till

Suppleanter:

Herr	<i>Jonas Sandvall</i>	med 81	röster	
»	<i>A. Nilsson</i> i Rinkaby	» 80	»	
»	<i>Petter Persson</i>	» 80	»	
»	<i>J. Jönsson</i> i Axtorp	» 80	»	
»	<i>C. Ekman</i>	» 79	»	och
»	<i>A. M. Culin</i>	» 79	»	

Den här ofvan angifna ordning mellan de suppleanter, som erhållit lika antal röster, bestämdes genom lottning.

§ 4.

Föredrogos och bordlades för andra gången Bevillnings-Utskottets betänkanden N:is 3, 4 och 5.

§ 5.

Till behandling förekom Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts memorial N:o 1 (i samlingen N:o 2), med återlemnande af en inom Kammaren af Herr J. Anderson i Tenhult afgifven motion, N:o 128, innehållande förslag dels om aflåtande af underdånig skrifvelse med anhållan att Kongl. Maj:t behagade till nästa riksdag låta utarbета förslag till ny härordning, fotadt på vissa i motionen angifna grunder, dels ock om anvisande af ett anslag af 25,000 kronor att användas för denna frågas utredning.

Utskottet hade såsom skäl för motionens återlemnande anfört, att, enär i densamma, bland annat, föreslagits, det Riksdagen måtte, för uppgifvet ändamål meddela ett statsanslag, ärendet syntes Utskottet icke tillhöra sådana frågor, som borde af Tillfälligt Utskott beredas.

Efter memorialets föredragning lemnades ordet, på begäran, till

Utskottets ordförande Herr Ekenman, hvilken jemte Herr *Herslow* inom Utskottet anmält reservation mot dess ifrågavarande beslut, och

som nu yttrade: Jag har reserverat mig emot Tredje Tillfälliga Utskottets åtgärd att till Kammaren återlemna ifrågavarande motion och jag anser mig därför böra gifva skäl för min åsigt härutinnan. Jag ber sålunda först att få erinra om innehållet af 37 § Riksdagsordningen. Sedan deri omtalats de ständiga utskotten och deras sammansättning, heter det beträffande tillfälliga utskott på följande sätt: »derest i någondera Kammaren fråga väckes, som icke tillhör förenämnda — d. v. s. ständigt — utskotts behandling, men är af beskaffenhet att Utskotts yttrande deröfver erfordras, skall för frågans beredande ett tillfälligt utskott — — — inom Kammaren tillsättas.» För min del kan jag häraf icke sluta annat än att de tillfälliga utskottens befogenhet är en annan än de ständiga utskottens; de tillfälliga utskotten stå i en mera sekundär ställning till Riksdagen än de ständiga. De senares verksamhetsområde är på förhand i väsentlig mån lagbestämt; men med de tillfälliga utskotten är detta icke förhållandet, utan man kan säga att de senares verksamhetsområde hufvudsakligen bestämmes af vederbörande Kammarer i hvarje särskildt fall och jag kan ej finna att tillfälligt utskott eger ingå i pröfning af lagligheten eller lämpligheten af Kammarens beslut härvid.

Denna min uppfattning af de tillfälliga utskottens ställning till Riksdagen synes mig jemväl varit delad af Riksdagen sjelf, åtminstone i början af vårt nya statsskick. I § 7 af de reglementariska föreskrifter, som i enlighet med Riksdagsordningens 78 § blifvit för Riksdagen fastställda, heter det nemligen, att om ständigt utskott anser ett dit hänvisadt ärende ej tillhöra dess befattning, åligger det utskottet att senast inom åtta dagar, efter det målet till utskottet inkommit, derom till Kamrarne afgifva anmälan. Men jag söker förgäfvets i de reglementariska föreskrifterna efter ett likartadt medgifvande för de tillfälliga utskotten.

Med denna uppfattning af saken kan jag icke finna annat än att Utskottet genom sin nu vidtagna åtgärd öfverskridit sin befogenhet, och jag tillåter mig alltså anhålla om proposition på det yrkande, att Herr J. Anderssons motion, N:o 128, må till Tredje Tillfälliga Utskottet återremitteras, med förståndigande för Utskottet att egna densamma grundlagsenlig utredning.

Herr J. Anderson i Tenhult: Då den af mig afgifna motionen afser en statsutgift af 25,000 kronor och vi sett, att i denna Kammarer vid senaste plenum blifvit från tillfälliga utskott till ständiga utskott hänvisade motioner af alldeles likartad beskaffenhet, anser jag mig nu, i likhet med hvad jag redan gjort i min motion, böra yrka, att ärendet må öfverlemnas till Stats-Utskottet.

Herr Hedin: Herr Talman! Det lärer icke kunna underkastas någon tvist, att den ifrågavarande motionen till en del af sitt innehåll är af den beskaffenhet, att den ofelbarligen — så vidt vi nemligen vilja iakttaga grundlagens klara och oförtydbara föreskrift — bör remitteras till Stats-Utskottet. Hvad då vidkommer den omständigheten, att en preliminär åtgärd redan blifvit i afseende å motionen vidtagen, nemligen att densamma blifvit till tillfälligt utskott remitterad, och

den frågan, huruvida Kammaren sedermera skulle vara bunden af denna preliminära åtgärd, torde det tillåtas mig göra ett par betraktelser. För det första har Kammaren redan för ett par dagar sedan funnit sig oförhindrad till en likartad åtgärd, som den nu ifrågasatta, att befria ett tillfälligt utskott från en dit hänvisad motion, hvilken af det tillfälliga utskottet ansetts af innehåll att rätteligen icke tillhöra tillfälligt utskotts behandling, samt beslutat motionens hänvisande till Stats-Utskottet. Vidare ber jag att få erinra derom, att i denna fråga tjenar till intet att åberopa de reglementariska föreskrifterna för Riksdagen eller Kammarens arbetsordning; ty ingendera — hvarken de reglementariska föreskrifterna för båda Kamrarne eller endera Kammarens arbetsordning — få förmedelst tolkningar i den eller den riktningen göra tillägg till Riksdagsordningens bestämmelser. På grund häraf anhåller jag att få instämma i det yrkande, som redan blifvit framställt, att motionen måtte varda till Stats-Utskottet förvisad.

Herr Herslow: Efter de prejudikat i denna fråga, Kammaren redan behandlat, senast så nyligen som vid sista plenum, vågar jag naturligtvis ej hysa förhoppning att förmå Kammaren inslå en annan väg eller att få många anhängare af den uppfattning jag för min del såsom reservant inom det Tillfälliga Utskottet uttalat, rörande det betänkliga i sättet, hvarpå Utskottet preliminärt handlagt föreliggande ärende. Jag tror likväl att skälen för en sådan uppfattning nog kunna förtjena att af Kammaren tagas i särskild och förnyad ompröfning. Jag håller ej så mycket vid vare sig de reglementariska föreskrifterna för Riksdagens eller Kammarens arbetsordning; jag är ense med den siste talaren derom att dessa stadganden ej få i något fall ändra eller komplettera grundlagen. Men jag må erkänna att då 7 § i de reglementariska föreskrifterna medgifver *ständigt* utskott rättighet att återlemna dit förvisadt ärende, men icke stadgar sådan rätt för tillfälligt utskott, så förefaller mig meningen uppenbart hafva varit att tillfälliga utskott ej skulle hafva denna rätt. Der står också att återförvisningen skall ske inom åtta dagar och således ej kan ega rum när som helst under riksdagens lopp. När detta gäller om ständigt utskott, bör väl ej tillfälligt utskott kunna ega en vidsträktare rätt.

Om emellertid äfven en annan tolkning af detta stadgande skulle kunna anses rimlig, så torde dock i föreliggande fall i betydelsen af en återförvisning äfvensom i sjelfva naturen af ett tillfälligt utskott ligga argument, som tala för min uppfattning. En återförvisning från utskott tillgår ej på så sätt att utskottet lemnar tillbaka ärendet och säger: »det tillhör ett annat utskott», utan så att Utskottet säger: »det tillhör icke detta Utskott»; med andra ord, ett Utskott pröfvar ej andra utskotts befogenhet, utan blott sin egen obefogenhet att med ärendet taga befattning. Och då grundlagen i Riksdagsordningens 38 och följande paragrafer utstakar hvarje *ständigt* utskotts verksamhet, så är en sådan pröfning för hvarje ständigt utskott äfven möjlig på denna basis. Ett tillfälligt utskott deremot står ej på denna grund. Det har intet af grundlagen utstakadt verksamhetsområde. Ett sådant utskott kan ej säga: »detta ärende tillhör ej mig»; ty ett tillfälligt

utskott tillhöra just de ärenden, hvilka Kammaren ditsänder; hela gränsbestämningen för dess verksamhet ligger i remissen.

Dessutom må man komma ihåg att då ett tillfälligt utskott sätter sig ned och återförvisar dit remitterade ärenden, utskottet i själfva verket yrkar hvarken mer eller mindre än att ett formligen af Kammaren fattadt beslut skall upphävas, därför att utskottet är af annan åsigt än Kammaren. Remiss till tillfälligt utskott är nemligen icke blott en vanlig remiss, utan ett Kammarens formliga beslut uppå proposition af Talmannen: beslutar Kammaren denna motion vara af natur att böra af tillfälligt utskott behandlas? Kan utskottet grundlagsenligt sätta sig öfver detta Kammarens beslut?

Man invänder deremot att man dock framför allt måste vara angelägen om att Kammarens beslut icke står i strid med grundlagen, och att, om Kammaren har fattat ett med grundlagen icke stricte öfverensstämmande beslut, det allra viktigaste är att en sådan åtgärd rättas. Ja, det är mycket sant. Men jag erinrar derom, att grundlagen sjelf gifvit oss det forum, som har att kontrollera att Kammaren icke fattar sådana beslut, som komma i konflikt med grundlagen. Kammarens Talman har sig anförtrodd denna kontroll, och, om han och Kammaren härvid blifva af olika meningar, skiljer Konstitutions-Utskottet dem emellan. Men mig vetterligt finnes ingen bestämmelse i grundlagen, som öfverlemnar åt ett tillfälligt utskott att kontrollera och öfvervaka att kammarens beslut öfverensstämma med grundlagen. Jag finner detta vara en upp- och nedvänd ordning och så formvidrigt, att jag för min del nödgas, äfven med utsigt att icke få många med mig, förena mig i det förut gjorda yrkandet att Kammaren, med underkännande af tillfälligt utskotts befogenhet att från sig återförvisa ett till detsamma hänskjutet ärende, måtte till Utskottet återlemna den ifrågavarande motionen.

Herr Rubenson: Den fråga, som här föreligger, tyckes mig vara så enkel, att jag verkligen må undra på att den kunnat göras till föremål för så lärda afhandlingar, som dem vi nyss fått höra. Hvad gäller frågan? Efter min uppfattning allenast detta: är det förmenadt ett tillfälligt utskott mera än ett ständigt att hos Kammaren göra en höflig förfrågan, om icke Kammaren misstagit sig, när ett ärende öfverlemnats till Utskottet? Det är hela frågan, och jag påstår, att svaret derå icke kan blifva annat än nej. Rätten att göra sådan framställning är så till sägandes en allmän mencklig rättighet, hvarom det icke behöfver stadgas i någon grundlag. Emellertid förefinnes äfven i grundlagen en bestämmelse, som jag vill tolka såsom innefattande en antydning derom, att tillfälligt utskott kan hos Kammaren göra dylika förfrågningar. 59 § i Riksdagsordningen, der det i 1 mom. talas om betänkande, som af ständigt eller i dess ställe tillsatt särskildt utskott afgifvits, och i 2 mom. om betänkande, som afgifvits af tillfälligt utskott, stadgar nemligen i 3 mom., utan att der nämnes om vare sig det ena eller andra slaget utskott och som således efter vanliga tolkningsregler gäller båda dessa slag, att: »Utskotts förberedande hemställanden och förfrågningar må genast afgöras, derest icke någon Kammarens ledamot bordläggning begär».

Efter mitt sätt att se saken är det helt enkelt en förberedande hemställan, som Utskottet här gjort. Nu är häremot invändt att ett tillfälligt utskott står i ett helt annat förhållande till frågorna än ett ständigt utskott, derföre att i remissen af ett ärende till ett tillfälligt utskott ligger hela dess uppdrag. Detta är sant — i remissen ligger uppdraget — men det kan ju hända att Kammaren af misstag eller förbiseende lemnat Utskottet ett uppdrag tvärt emot ordalydelsen i grundlagen. Men, säger man, i så fall skulle Kammaren komma att upphäfva sitt eget beslut. Jag vill då fråga: när ett ständigt utskott inkommer till Kammaren med en anmälan om att ett misstag i afseende å remissen af en motion förelupit, i det att motionen hör till annat ständigt utskott, är detta något annat än en anhållan att Kammaren måtte upphäfva ett fattadt beslut? Huru jag vänder saken är den lika enkel; och då dertill kommer, att Kammaren i sista plenum godkändt den tolkning, jag och flere med mig förorda, så hemställer jag att ärendet måtte hänvisas till Stats-Utskottet.

Herr Carl Ifvarsson: Jag vill ingalunda nu inlåta mig på frågan hvilka motioner i allmänhet böra till ständigt, enskildt eller tillfälligt utskott hänvisas. Det finnes många motioner, som i afseende å ämnets beskaffenhet äro så tvetydiga, att man kan vara villrådig till hvilket utskott de rätteligen höra, och det kan derföre lätt hända att en motion kommer att behandlas än på ett sätt, än på ett annat. Hvad den nu ifrågavarande motionen beträffar, bör den dock tillhöra Stats-Utskottet, eftersom deri förekommer ett bestämdt yrkande om statsanslag och grundlagen föreskrifver att frågor om statsanslag skola behandlas af Stats-Utskottet. Det är således ett förbiseende af denna Kammare att den öfverlemnade motionen till ett tillfälligt utskott och icke kommit att observera att den afser äfven beviljande af statsanslag. Vid sådant förhållande anser jag, att tillfälliga utskottet handlat rätt, då det gjort ifrågavarande hemställan till Kammaren, som naturligtvis kan antingen återlemna motionen till samma utskott eller hänvisa den till ständigt utskott, allt eftersom Kammaren anser skäl förefinnas för den ena eller andra åtgärden. Föreskriften i Kammarens arbetsordning att, då ett ständigt utskott fått till sig hänvisadt ett ärende, som icke tillhör dess befattning eller bör behandlas af ett tillsatt särskildt utskott, det åligger det ständiga utskottet att härom inom åtta dagar till Kamrarna afgifva utlåtande, kan icke afse något annat än att få för sådana fall bestämd tid föreskrifven. Att någon viss tid i detta häseende icke är stadgad för ett tillfälligt utskott, torde falla af sig sjelf, enär motioner, som behandlas af tillfälligt utskott, få väckas under hela Riksdagens lopp. Den ifrågavarande föreskriften afser således endast att motioner, som tillhöra annat ständigt utskott än det, till hvilket de blifvit hänvisade, eller särskildt utskott, icke måtte för sent öfverlemnas till behandling af behörigt utskott, men föreskriften kan icke hindra ett tillfälligt utskott att till Kammaren göra hemställan om till samma utskott hänvisad motions öfverlemnande till ständigt utskott. Såsom jag nyss antydde, hvarken kan eller bör Kammaren underlåta att hänvisa förevarande motion till Stats-Utskottet, ehuru, då jag såsom ledamot af Utskottet kommer att

deltaga i behandlingen af motionen, det skulle för mig vara kärkommet att så icke skedde, enär Utskottet har tillräckligt många ärenden förut att handlägga.

Jag förenar mig med dem, som yrka motionens öfverlemnande till Stats-Utskottet.

Herr Hedin: Den djupsinnige grundlagstolkaren på malmöbänken framstälde en sats, som var icke blott kättersk, utan dertill ytterst betänkelig i sina konsekvenser. Han påstod nemligen, att den enda lag och regel, som bestämmer ett tillfälligt utskotts befogenhet ligger i remissen, det vill med andra ord säga, att ett tillfälligt utskott måste till behandling upptaga hvarje ärende, som kan varda till detsamma remitteradt. Detta är icke sant, ty de tillfälliga utskotten, lika väl som de ständiga och lika väl som Kamrarne och hvarje enskild ledamot af Riksdagen hafva att noga tillse, att de ställa sig grundlagens bud till efterrättelse. Om sålunda till ett tillfälligt utskott kommit en motion, som uppenbarligen enligt grundlagen bör behandlas af något bland de ständiga utskotten, hvad är väl då för det utskottet dess bjudande pligt? Utan tvifvel att göra allt hvad göras kan för att frigöra sig från den tunga nödvändigheten att handla i strid med grundlagens föreskrifter. Men har jag en sådan skyldighet, då har jag enligt alla logiska regler äfven rättighet att vidtaga de för fullgörandet af denna min pligt nödiga och lämpliga åtgärder; och det är just hvad Utskottet här gjort, då det anhållit att få till Kammaren återlemna den ifrågavarande motionen.

Herr Herslow: Då jag väl känner den siste ärade talarens djupa respekt för grundlagen och stränga konsekvens vid dess tolkning, var det mig icke oväntadt att nu få höra honom med sådan ifver påyrka, att grundlagens bud måtte för hvarje samvete ställas främst samt öfverallt och alltid noggrant iakttagas. Dock var det mig oväntadt att höra honom i denna sin ifver gå ända derhän, att han vid pröfningen om hvad som är eller icke är grundlagens föreskrift vill låta det subjektiva tycket göra sig gällande utan allt afseende på hvad Kammaren och dess Talman, med den auktoritet grundlagen tillerkänner dem, i det afseendet redan uttalat. För min del finner jag det deremot vara alldeles tydligt, att om Kammaren beslutat, att ett visst ärende skall till ett tillfälligt utskott remitteras, om Herr Talmannen på ett sådant beslut framställt proposition och dermed förklarar sig anse beslutet vara enligt med grundlagen, då är det för hvar och en, äfven om han hyser lika varm nitälskan för grundlagens helgd som trots den ärade talaren på stockholmsbänken, en bjudande pligt att ställa sig ett sådant beslut till efterrättelse och icke säga: »nej, jag subordinerar icke mitt eget omdöme under någon annans?»

Så långt är emellertid, det måste jag erkänna, den ärade talaren åtminstone *konseqvent*; men inkonseqvent blir han, då han säger, att om och när ärendet andra gången återkommer till Utskottet, då får Utskottet underkasta sig den svåra pligten att handla grundlagsvidrigt, att kränka grundlagen. Med den starkt utpräglade konsekvens, som städse utmärkt denne talare, hade jag verkligen snarare väntat att få

höra honom för sådant fall åberopa den bestämmelse, som bjuder oss alla att med lif och blod försvara rikets grundlagar snarare än att se honom nu, vid andra remissen, fogligt böja sitt eget omdöme under någon majoritets tyranni. Hvad mig beträffar, får jag bekänna att, inser jag att jag i allt fall måste böja mig, så gör jag det lika gerna första gången som den andra. Jag finner det ej alltför svårt att antaga, det jag möjligen kunnat misstaga mig i mitt omdöme om hvad som med fog tillkommer ett tillfälligt utskott, då jag har för mig ett enhälligt uttalande från Kammaren i motsatt riktning.

Hvad nu angår föreliggande motion, så erkänner jag att min enskilda mening lutar åt den åsigt, som finner den ifrågavarande motionen rätteligen böra behandlas af Stats-Utskottet. Men ett utskott, som återlemnar en motion, har dervid att pröfva, *icke* till hvilket annat utskott ärendet hör, utan endast huruvida det tillhör utskottet sjelft eller icke. I en sådan pröfning kan emellertid, som jag redan nämnt, icke ett tillfälligt utskott ingå, emedan det så att säga saknar hvarje lag för sin befogenhet, ty i Riksdagsordningen finnes intet ord om de Tillfälliga Utskottens verksamhetsområde, utan skall detta af Kammaren pröfvas och bestämmas. Så tillvida ger jag Herrarne fullkomligt rätt, att den tolkning, jag velat göra gällande i praktiken, kan leda till ganska stora svårigheter; men å andra sidan hoppas jag, att äfven ni, mine Herrar, möjligen vilja gifva oss rätt derutinnan, att efter eder grundlagstolkning den betänklighet inträder, att bredvid eller öfver de myndigheter, som lagenligt hafva att kontrollera, det vid ärendenas behandling grundlagen efterlefves, ställes nu ännu en, nemligen Kamrarnes Tillfälliga Utskott.

Herr Torpadie: Den ärade reservanten på elfsborgsbänken, som först hade ordet i denna fråga, slutade sitt anförande med att yrka, det Kammaren, med underkännande af Tillfälliga Utskottets befogenhet att återlemna en till detsamma remitterad motion, måtte till Utskottet återsända ifrågavarande motion för att der undergå grundlagsenlig behandling. Men då alla synas vara ense derom, att motionen är af beskaffenhet att rätteligen böra af Stats-Utskottet behandlas, inser jag icke, huru Kammaren skall kunna underlåta att dit remittera motionen. På grund häraf och under åberopande i öfrigt af de skäl, som anförts af tvenne talare på stockholmsbänken, förenar jag mig med dem, som yrkat motionens remitterande till Stats-Utskottet.

Sedan öfverläggningen förklarats slutad och propositionen gifvits enligt de meningar som förekommit, beslöt Kammaren, med godkännande af Utskottets åtgärd att återlemna den ifrågavarande motionen, hänvisa densamma till behandling af Stats-Utskottet.

§ 6.

Följande motioner anmäldes, nemligen af:

Herr *A. P. Lind*, N:o 145, om underdånig skrifvelse angående ändring af 23 § fiskeristadgan;

Herr *S. A. Hedlund*, N:o 146, angående ändring af 14 § Riksdagsordningen, uti hvilken motion 65 af Andra Kammarens ledamöter förenat sig;

Herr *C. J. Ödman*, N:o 147, angående skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utarbetande af förslag till ny lag för enskilda banker; och

Herr *F. T. Borg*, N:o 148, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående åtskilliga förändringar i undervisningsväsendet.

Dessa motioner bordlades.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes:

Stats-Utskottets utlåtande, N:o 3, angående beräkningen af statsverkets inkomster; samt

Bevillnings-Utskottets betänkanden:

N:o 6, i anledning af väckt förslag om ändring i Kongl. Förordningen den 20 Juli 1861 angående mantals- och skattskrifningarnes förrättande; och

N:o 7, i anledning af väckt förslag angående underdånig framställning hos Kongl. Maj:t om utarbetande och framläggande för nästa Riksdag af förslag till tullförening mellan Sverige och Norge.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

Herr <i>E. G. Boström</i>	under 3 dagar från och med den 16 Febr.		
» <i>O. G. Nordenskjöld</i>	» 10 »	»	16 »
» <i>J. Anderson</i> i Tenhult	» 4 »	»	16 »
» <i>J. Jonson</i> i Fröstorp	» 6 »	»	16 » och
» <i>G. Ljunggren</i>	» 12 »	»	18 »

§ 9.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter Kammarens ledamöter åtskildes kl. 3 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.